



Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2010. JANUÁR XXI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

III. EGYHÁZKERÜLETI BIBLIAISMERETI VETÉLKEDŐ

Istentől jövő bölcsesség



A harmadjára megszervezett vetélkedőt a házigazda magyarkéci ifjak nyerték

Harmadik alkalommal került megrendezésre egyházkerületünk bibliaismereti vetélkedője az Érmelléki Egyházmegye szervezésében, november 21-én. Ismételten a magyarkéci gyülekezet adott helyt a rendezvénynek. Ez alkalommal mind a 9 egyházmegye képviseltette magát egy-egy 4 tagú csapattal.

Október folyamán egyházmegyénként vetélkedtek a fiatalok, és az ott első helyezést elérők képviselheték egyházmegyéjüket a kerületi döntőn.

A vetélkedőn a fiataloknak egy öszvetségi könyvet kellett alaposan tanulmányozás alá venniük: Mózes I. könyvét, a Genézist, az eredet könyvét. A kerületi döntőbe jutott csapatok a következők voltak: a hosszúmezői (nagybányai eme), a szatmárnémeti-kütelki (szatmári eme), a tasnádszarvadi (nagykárolyi eme), a szilágyballai (zilahi eme), a szilágylompéti (szilágyomlyói eme), a magyarkéci (érmelléki eme), a jákóhodosi (bihari eme), az ágyai (aradi eme), és a temesvári (temesvári eme).

Csúry István püspök az 1Sám 17,40 alapján rámutatott arra, hogy a bölcsesség felülről való adomány, Istentől jön, de a helyes célokra való használatához szükség van a hitre is. A házigazda gyülekezet nevében Mike Pál lelkipásztor, egyházmegyei ifjúsági szakelőadó köszöntötte az egybegyűlteket, és a zsűri tagjait: Csúry Istvánt, a zsűri elnökét, valamint Dr. Zabán Bálint Károlyt, a nagyváradi lencei gyülekezet segédlelkészét, Ilyés Tamás érszólósi, és Kulcsár Árpád értarscai lelkipásztorokat.

A vetélkedőn 50 kérdésre kellett válaszolni, emellett a *Szedd össze magad* nevű játékban

merhették össze bibliatudásukat a fiatalok. A küzdelem ezúttal is szoros volt, és csak kevéssé múltott a végső sorrend kialakulása. Az ebéd után tartott eredményhirdetés szerint az első helyezett csapat a **magyarkéci** lett (a tavalyi második), a második helyezett az **ágyai** csapat lett (a tavalyi első), a harmadik helyezett a **jákóhodosiak** csapata lett (tavalyi negyedik). A csapatok a zsűritől vehették át megérdemelt jutalmukat: értékes könyvcsomagokat, amelyben bibliák, illetve hitépítő keresztényi irodalom volt. A vetélkedő után koncertet adó **Pintér Béla** keresztyén énekes egy-egy CD-jét, **Kovács Claudia**, a PKE hallgatója pedig egy-egy grafikáját ajánlotta fel a győzteseknek.

A *Szedd össze magad* játék győztese a **tasnádszarvadi** csapat lett, akik ezzel különdíjat nyertek: 5 koncertjegyet, Pintér Béla adventi lemezbemutatójára.

Dr. Zabán Bálint Károly érdekesítő előadást tartott Mózes I. könyvéről. A kérdések közötti szünetekben az érszólósi és magyarkéci fiatalokból álló tehetséges zenészek sarkalták éneklésre a fiatalokat. A vetélkedő programjának betetőzése Pintér Béla koncertje volt, aki jól ismert dalaiból adott elő néhányat a fiatalokat is bevonva, akik természetesen kívülről fújták a szövegeket.

Az est beköszöntével Mike Pál lelkipásztor köszönetet mondott mindazoknak, akik segítségére voltak a vetélkedő megszervezésében, és lebonyolításában. Minden jelenlévő emléklapot kapott, amelyen az alábbi igei vezérgondolat olvasható: „Mert az Úr szava igaz, és minden ismerete hűséges” Zsolt 33,4.

KULCSÁR ÁRPÁD, Értarsca

HETEDIK KÜRTSZÓ

A vallásszabadság védelmezője

A MAGYAR szabadságharczelmek első nagy szellemiségének, a bihari származású dicső fejedelmünknek, Bocskai Istvánnak emlékét idézzük születésének és halálának évfordulóján (1557. január 1., 1606. december 29.).

KORTÁRSAI A magyarok Mózesének neveztek, aki kivette népét a kilátástalan 15 éves háború nyomorúságából, megszabadította az idegen elnyomás rabságából, s elindította a felemelkedés útján, ami sajnos később nem bizonyult tartósnak, amihez korai halála is hozzájárult.

AZ 1604-BEN Biharban elindított Habsburg-ellenes szabadságharcát a császár és környezete kezdettől fogva vallásháborúnak bélyegezte, mondván: „az eretnek tanok által félrevezetett protestáns alattvalók a katolikus uralkodó ellen lázadtak fel, hitbéli alapon”. A valóságban a vallásüldözés csak egyik, de nem elhanyagolható oka volt az elégedetlenségnek, a forrongásnak. A fő ok a kíméletlen és kegyetlen idegen uralom, az ország és népének kifosztása, elnyomása. Így aztán a nagy támogatottságú felkelés sikeresen bontakozott ki és 1605 nyarára már Bocskai kezére került Erdély, a Felvidék és a Dunántúl. Előbb Erdély, majd Magyarország fejedelmévé választják.

HOSSZAS TÁRGYALÁSOK után 1606. június 23-án a Bécsben megkötött béke eredményeként helyreállították az Erdélyi Fejedelemséget, sőt hozzácsatolták Szatmár, Szabolcs, Ugocsa és Bereg megyéket, s elismerték Bocskai fejedelmi rangját. A fejedelem elérte, hogy a békeszerződés első paragrafusában eltörölték a protestánsok ellen hozott törvényeket, s befoglalták, hogy: „A karokat és rendeket, akik csak Magyarország határain belül élnek, összesen és egyenként, úgy a mágnásokat és nemeseket, mint közvetlenül a koronához tartozó szabad és kiváltságos városokat, továbbá a magyar végeken lévő magyar katonákat az ő vallásukban és hitükben soha és sehol háborgatni nem fogja, sem mások útján gátolni nem engedi, hanem az előbb említett összes karoknak és rendeknek az ő vallásuk szabad gyakorlata és használata megengedve legyen, de a római katolikus vallás sérelme nélkül, és hogy a római katolikusok papsága és templomai érintetlenül és szabadon maradjanak, és amelyeket ezekben a zavaros időkben mindkét részről elfoglaltak, azokat kölcsönösen visszaadják...”

BOCSKAI EGYFORMÁN szerette hazáját és vallását, mindkettő szabadságáért ragadott fegyvert, s fegyverforgatásában magát Isten választottjának tartotta. Mély meggyőződéssel hirdette, hogy amit végrehajtott nem az ő érdeme, mert ő csak eszköz volt a nagyhatalmú Isten kezében. Ebből a hitből származott nagy szerénysége és Isten iránti mély alázatossága.

LEGNAGYOBB ÉRDEME, hogy kitartással, fegyverrel és ésszel kivívta az alkotmányosságunk és vallásszabadságunk szavatolását, s ez tette őt olyan európai hírvivő, hogy szobra felkerült a reformáció genfi emlékművére. A nagy reformátorok és Cromwell, valamint Orániai Vilmos szobrai közé. A szoborról a fejedelem sugárzó és hitvalló tekintettel néz szét, mint aki minden időben valjaja a szoborra vésett jelszavát: „Hitünknek, lelkiismeretünknek és régi törvényünknek szabadságát minden arannyal följebb becsüljük.”

KUPÁN ÁRPÁD

„Másnap látá János Jézust ő hozzá menni, és mondá: Imé az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit! Ez az, akiről én ezt mondtam: Én utánam jó egy férfiú, aki előttem lett, mert előbb volt nálamnál. És én nem ismertem őt, de hogy megjelentessék Izraelnek, azért jöttem én, aki vízzel keresztelek. És bizonysgót tőn János, mondván: Láttam a Lelket leszállani az égből mint egy galambot, és megnyugovék ő rajta. És én nem ismertem őt, de aki elküldte engem, hogy vízzel keresztelek, azt mondá nekem: Akire látod a Lelket leszállani és rajta megnyugodni, az az, aki keresztelek Szent Lélekkel. És én láttam, és bizonysgót tettem, hogy ez az Isten Fia.” (Jn 1,29-34)

Robert Merle híres könyvében, a Mesterségem a halál című regényében egy bűntudat nélküli náci haláltábor-parancsnok lelki rajzát írta meg. A bíró kérdésére, hogy hogyan volt képes annyira ártatlan gyermeket megölni, azt válaszolta: „Nem érzem magam bűnösöknek, mert parancsot teljesítettem.” Bűn van, de bűnös nincs, bűntudat nincs.

Napjainkban is igazi csapás az, hogy kihalt a bűntudat, az emberek nem látják be egy-egy konkrét esetben saját bűnösségüket. A másik emberben hamarabb meglátja az ember, mint a sajátjában. Korunkban a közvélemény a másik ember bűnösségéről megértően nyilatkozik vagy már szóvá sem teszi. Ha valaki gyermekei előtt „elissza” az utolsó falatot is, így védik: ilyen a természet-

A LÉLEK CSENDJE

Eljutni a bűntudatig...

te, ha valaki csal vagy lop, azt mondják: más is ezt teszi, szegény megelhetésért teszi, ha elválnak a házastársak: más is járt már így, nem te vagy az első. Nem beszélünk, vagy beszélgetünk a bűnről, a bűnösökről.

Mi a bűn? Isten akaratának megtagadása. De kit érdekel ma Isten akaratát? De ki akarja önmagát, vagy embertársát Isten szerint látni? Ki akarja belátni bűnét, vétkét? Számít-e az, ha valaki becsületesen vállalja a vétkét, bűnét? Több-e az, aki a többiek között másképp, Isten szerint él? Sajnos sokszor törődik az ember mindennel, csak épp a lelkével nem eleget. Sajnos sokszor nem bánja meg őszintén bűneit, mert csak saját érdekét nézi és nem az Isten akaratát, nem embertársai érdekét.

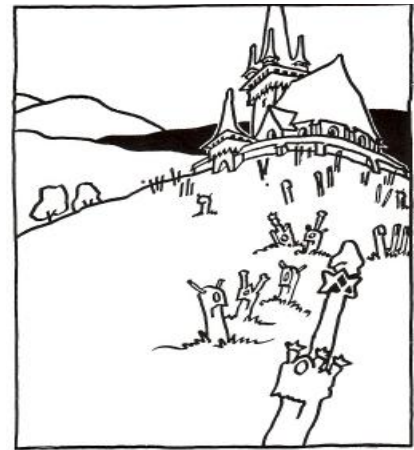
A keresztyén ember szakít a bűnnel, eljut a bűntudatig, az őszinte bűnbánatig. Isten előtt is megvallja bűneit, de attól még, hogy szakít a bűnnel az előző bűn még megmarad, az adósság fel van jegyezve és addig ott van, míg el nem törlik. Keresztelő János mutatott rá úgy Krisztusra, mint Isten Bárányára, ki eltörölte a világ, az emberek bűneit.

Téli esteken örvendjünk annak, hogy Isten Fiában nemcsak gyermekké, nemcsak egyszerű szegénnyé, emberré lett, hanem báránnyá is lett azért, hogy vérével törölje el a megbánt és megvallott bűnt. Igaz szere-

tet ott van, ahol tisztaság is van, rendezettség is van. Isten Fia, mint Isten Báránya, a lelki tisztaság forrása, ő rendezi be lelkületünket, általa válik szét a jó a rossztól, Isten akarata a mi bűnös akaratunktól.

Ha bűnbánattal élsz az imahét alkalmain, fordulj az Úrhoz, vállald fel a tisztulás lelki folyamatát, az Isten Bárányának erejével tedd jóvá vétkeid, mulasztásaid.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA



Kós Károly: A türei templom

HISZEM ÉS VALLOM

Krisztustól kapott igazságom

A híreket figyelve naponta értesülünk háborúkról, merényletekről, rablásokról, gyilkosságokról, csalásokról. Óhatatlanul felmerül ilyenkor bennünk a kérdés, honnan származik a világban megfigyelhető rossz és a bűn? Ez a kérdés már az első évszázadoktól foglalkoztatja a hittudósokat és filozófusokat.

A bűn teológiai meghatározása: elfordulás Istentől és a teremtett értékekhez való helytelen és jogtalan ragaszkodás. Azaz a bűnös ember saját magát, saját értékrendjét, kívánságait helyezi fontosság szempontjából Isten elé. Önmagukban az ember személye, vágyai nem bűnök forrásai, csak akkor, hogyha átveszik az uralmat az életünk felett és akadályozzák az Istenre való odafigyelésünket.

Míg a teológia Istentől való elfordulás-ként kezeli, addig az etika kijelenti, hogy a bűn olyan cselekedet, tevékenység, kijelentés, gondolat vagy éppen mulasztás, amit az adott erkölcsi norma tiltottnak, hibásnak, vagy elmarasztalandónak tart. Bármelyik oldalról fókuszálunk, ugyanazt az emberi hibát véljük felfedezni. Ezzel élünk, de megpróbáljuk eltírtkolni. Szemet húnyunk

felette, elhitelve önmagunkkal, hogy ezt nem mindenki észleli, így nem lesz büntetése. Csakhogy magunkat csapjuk be, mert Isten szeme mindent lát!

Köztudott, hogy a katolikus egyház szerint a bűnöknek sok fajtája van, így meg lehet különböztetni azokat az erények alapján, a tárgyuk, a parancsok, az irányultságuk, az elkövetés módja szerint, valamint, hogy testi vagy lelki bűn-e. Jogi szempontból ezt biztos érdemes, de Dr. Kozma Zsolt kolozsvári teológiai professzor szavait idézve: nincs nagy bűn vagy kicsi bűn. Egy kategória létezik: a bűn. Ezt bocsátotta meg Isten Krisztus egyszeri és tökéletes áldozata révén. Hogyan? Úgy, hogy Isten Krisztus elégtételéért minden bűnösömről és bűnös természetemről, mely ellen egész életemben harcolnom kell, soha többé meg nem emlékezik, hanem engem Krisztus igazságával kegyelméből megajándékoz, hogy soha többé kárhozzatba ne jussak. (Mit hiszel a bűnöknek bocsánatáról? – Heidelbergi Káté 56. kérdése) Vagyis, mindannyiunkat csakis Isten kegyelme ment meg ebből az állapotból, Jézus áldozata által. A megváltás kimondottan *sola fide* (hit által) és *sola gratia* (kegyelem

által) következhet be, egyedül Isten kezdeti és fejezheti be.

Nem lehet csak annak tudatában élni, hogy Isten mindent elintézt, hiszen a Káté azt mondja, hogy minden bűnösömről és bűnös természetemről, mely ellen egész életemben harcolnom kell, Isten, soha többé meg nem emlékezik. Kiemelendő, hogy egész életemben harcolnom kell a bűneim ellen. Csiha Kálmán írja: ha igazán a Jézus Krisztusé vagyok, akkor nemcsak azért kell harcolnom a bűneim ellen, mert Isten ezt elvárja tőlem, hanem kell hogy fájjanak a bűneim, és saját magam belső akaratából és fájdalomból kell hogy megszülessen bennem a bűneim ellen való küzdelem.

A római katolikus hit szerint a papnak kell meggyónni a bűnöket, és ő bocsát meg Isten nevében. Reformátusokként mi azt tartjuk, hogy Istennek kell elmondani bűneinket, és Jézus Krisztusé Isten megbocsát. Persze, ha valaki nem tud magától megszabadulni a bűneitől, és szükségét érzi annak, hogy a lelkipásztorral is megossza baját, akkor el lehet mondani, és lehet együtt imádkozni. Segítségért folyamodni lehet a lelki vívódások közepette. De mindig tudnunk kell, hogy Isten, ha őszinte szívvel hozzá térünk, Krisztus igazságával kegyelméből megajándékoz, hogy soha többé kárhozzatba ne jussunk!

ORBÁN LEVENTE

Menyőben zárult a forradalmi emlékév

Traian Bănescu román államfő rangos állami elismerést – Románia Csillaga-érdemrend Lovagi fokozata – adományozott a temesvári népfelkelés elindítójának, az Európai Néppárt pedig Robert Schuman-díjjal tüntette ki Tőkés Lászlót.

„A kitüntetések Temesvár népének, a református gyülekezetnek, a hősöknek, a mártíroknak, az áldozatok emlékének ajánlom, mert ezek messze túlmutatnak a személyes szinten” – szögezte le Tőkés László.

A volt püspök a temesvári gálaesten kezdeményezte a kommunizmus bűneinek temesvári perét: „Azt kérjük az Európai Uniótól, mint ötszázmillió polgár intézményes képviselőjétől, hogy az Egyesült Nemzetek Szövetségénél indítsa be a megfelelő eljárásokat egy olyan nemzetközi büntetőjogi rendszer kialakításának érdekében, amely lehetővé tenné a kommunizmus ideje alatt



Tőkés László és Orbán Viktor a temesvári Új Ezredév Egyházközség gyülekezeti termének avatóján. Fotó: Haáz Sándor, MTI

elkövetett bűnök, emberiségellenes cselekmények törvényes kivizsgálását és elítélését a nemzetközi jog normáinak megfelelően.”

Barack Obama amerikai elnök külön üdvözlésben köszöntötte Tőkés Lászlót és a temesvári események résztvevőit.

A temesvári emlékhét zárórendezvényén Csúry István, a Királyhágómelléki Egyházkerület püspöke, az Igazgatótanács december 18-án elfogadott Határozati Állásfoglalását olvasta fel, amelyben a testület elismeréssel adózik Tőkés László rendszer-váltó tetteinek, illetve a kerület élén püspökként kifejtett építő munkásságának.

A forradalmi emlékév december 27-én menyői zárandoklattal zárult. Tőkés László igehirdetésében a húsz évvel azelőtti karácsonyra emlékezett: sorra tartották az istentiszteleteket, már a hagyományos időpontokat is figyelmen kívül hagyva, hiszen egyre csak áradt a kocsisor, sőt, egy idő után ki is kellett költözni a templomból, mert akkora duzzadt a zárandokok sereglete.

Forró László előadótanácsos rámutatott: az emlékezésnek csak akkor van értelme, ha cselekvéshez vezet, ilyen értelemben kell megtölteni tartalommal a 20. évforduló címével választott szópárost: „Küzdelem és építést”.

Harangszó-összeállítás

„AZ EVANGÉLIUM HIRDETÉSE ELSŐDLEGES, MINDEN MÁS CSAK UTÁNA KÖVETKEZHET”

Megelevenedő küldetésstudat

Nagy többséggel választották meg Csúry Istvánt egyházkerületünk püspökévé, a novemberi választói közgyűlésen. Az új egyházi vezetőt újrólant terjünkben egyházkerületi helyzetértékelésre kértük.

– *Tavaly is megkérdeztem, idén is megteszem: az egyházkerület megközelítőleg hány gyülekezetébe jutott el 2009 folyamán?*

– A határidőnaplóm lapjain éppen ötven gyülekezeti meghívást rögzítettem. Voltam szórványban, mint aki, ha ideje engedi, szívesen vagyok a saját gyülekezetemhez tartozó falvak templomos hívei között. Végváron jártam, mint egyházkerületünk végeinek és szórványainak jelképes közösségében, ahol a gyönyörűen felújított templom reményt sugall a felszámolás rémületében nyugtalan magyar testvéreink számára, és az önfeladás ellen küzdők szolgálatára (*végvári tudósításunk a 4. oldalon olvasható – megj.: a szerk.*). Figyelmeztető Derna-Varasszó-Tataros-Kövesegyháza sorsa, hiszen a magyarlakta vidék közelsége ellenére egyre kevesebben vannak és kevesebb a fenntartó erő is.

Megfordultam templomépítők között. Sarmaságon a bányatelepek templomszentelő istentiszteletre hívtak, és együtt örülünk a népes gyülekezet gyönyörű tornyos otthonának. Kéttucatnyi templom felújítását és megannyi lelkeslak és gyülekezeti ház rendbetételét ünnepeltük. Az imaheti szolgálatok elmélyíthették valamennyiünkben a boldog érzést, hogy a 21. század örökölt és új színekkel gazdagított ateizmusával szemben imádkozó és igehallgató népes gyülekezeteink vannak, és tevékenyen részt

vesznek az egyháztól leszakadni látszó társadalom újra való visszahívásában. Találkoztam elkeseredőkkel, olyanokkal is, akik már nem tudnak bízni abban, hogy a következő nemzedékek megtarthatják anyanyelvüket, egyházukat és szülőföldjüket.

– *Húsz évvel a rendszerváltás után, milyen helyzetben, állapotban talált minket, királyhágómelléki reformátusokat az új esztendő?*

– Nem vagyunk könnyű helyzetben. A világból reánk áradó félelmek, nyomorúságok tetőződése a küszöbön van, és hosszadalmas apadási folyamatnak nézünk elé. Ez a jelenség önmagában nem lenne gyilkos erejű, ha a gáton olyan építők és őrizők lennének, akik megélnék és másokkal is megértetnék, hogy Istennek hatalma van a mélyben is. Dávid erről, mint saját tapasztalatról így szól: „Lenyúlt a magasságból és felvett engem. S mélységes vizekből kihúzott engem.” (2Sám 22,17) A gáton nemcsak a csúcvezetőknek van helyük és felelőségük, hanem minden családfőnek, minden apának és anyának, minden közösség összes tagjának. Addig semmire sem megyünk, ameddig csak a leltározással foglalkozunk. Nem elég csak megállapítani azt, hogy vannak szegények és gazdagok, nem elég méricskélni magunkat másokhoz. Nem vezet semmire sem, ameddig nem értelmezzük és alkalmazzuk a kiválasztott nép profétájának adventi látomását, amely az akkori váradalomból mára már megvalósult volna, ha Krisztust valóban annak tekintenénk, mint Akinek mondjuk Őt. „Legyen az egyetlen egyenessé.” (És 40,4). A mélységben lévőeknek nem szabad feladniuk a küzdelmet, a magasságban lévőeknek nem



Csúry István püspök ünnepélyes beiktatására január 16-án kerül sor a nagyvárad-újravárosi templomban

szabad megszédülniük. Felénk a mélység sem annyira mély, mint amennyire lehetne, és a magasság sem akkora, mint más tájakon. Józan helyzetérzékenyben könnyebben ismerhetjük fel Isten nagyon időszerű biztatását is. „Elég néked az én kegyelmem, mert az én erőm, erőtlenség által végeztetik el...” (2Kor 12,9). Az újesztendő vízszintes kitekintésben próbálkal terhel, de függőleges viszonylatban kegyelmelem érkezik. Világosan kell látnunk és fogadnunk az Urat, Aki a mélység erőtlen állapotában, és a magasság erővesztő megtántorodásában sem hagy el bennünket, erejét bennünk és velünk viszi célhoz.

– *Az eddigi építkező egyházból „testvérkező” egyházzá kell válnunk – nyilatkozta még püspökjelöltként. Mit értett ez alatt?*

– Hatalmas lemaradásokat kellett egyházkerületünkben az eltelt két évtizedben behoznunk. Templomokat, közösségi otthonokat, lelkészahajlékokat építettünk, sőt utakat, missziói központokat és más intézményeket létesítettünk. A munka a legjobb kö-

F. T.

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

Horvátországban élő testvérekért imádkoztak

Kárpát-medencei imapanot tartottak december első vasárnapján a nagyváradai Lorántffy Zsuzsanna Egyházi Központ múzeumtermében, a Bihari Egyházmegye Nőszövetségének szervezésében.

A gondolatot, hogy minden év decemberének első vasárnapján imapanot tartanak, a 2004. december 5-i népszavazás szomorú tapasztalata indította el. 2009-ben a Horvátországi Református Nőszövetség készítette el az imapani programfüzetet. „Köszönjük azoknak, akik vállalták volna a velünk és a többi határon túli testvérünkkel a közösséget! Akik ezt nem tették azok felé is szeretettel, és megbocsátással fordulunk” – írta köszöntőjében **Andel Ilona Hedvig**.

Csomay Piroska bihari nőszövetségi elnök köszöntötte a mintegy száz résztvevőt, majd **Gavrucza-Nagy Emese** síteri lelkipásztor hirdetett Igét a Jer 29,7 alapján.

Veres Kovács Attila házigazda lelkipásztor és **Szabó József Levente** segédlel-

kész vetített képes előadásából megtudhatjuk, hogy az alig fél Erdélynyi országban alig kétezres lélekszámú magyar református közösség él, két egyházkerületbe tömörülve. A Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyháznak 5 egyházközsége és



Mosolygós arcokkal telt meg a Lorántffy Központ múzeumterme

700 tagja van, míg a Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház lélekszáma 1300-ra rúg. Elszomorító a maréknyi magyar református közösség széthúzása.

Csomay Piroska felolvasta **Bogya Kis Mária** egyházkerületi nőszövetségi elnök üzenetét, majd szavalatok hangzottak el. **Berke Katalin** bihari nőszövetségi alelnök *Hogyan olvassuk a Bibliát?* címmel tartott érdekes előadást. A saját tapasztalataira épített értekezésből megtudhattuk, hogy a Szentírást nem elég szó szerint olvasni, érteni is kell, amit olvasunk, úgymond látni kell a sorok között. Az előadó azt javasolta, hogy a Biblia olvasását az Újszövetséggel kezdjük, ezt követően olvassuk el az Ószövetséget.

Az imapani alkalom végén a horvátországi magyar reformátusoknak perselyeztek a jelenlévők, majd szeretetvendégséggel zárult az együttlét.

TÓTH ZSIGMOND

Végvár hármass ünnepe

Advent első vasárnapja s az ahhoz tartozó úrvacsoraosztás mellett további két ünnepe volt a gyülekezetnek november 29-én: ekkor volt a kívül-belül teljesen felújított templom felavatási hálaadó ünnepe, illetve **Bódis Ferenc** lelkipásztor beiktatása, akit **Csúry István** püspök után **Fazakas Csaba** esperes és a lelkesi kar köszöntött.

A százhusz éves templom felújításának ünnepén zsúfolásig telt meg az 500 lélek befogadására alkalmas hajlék. A gyülekezet – mint minden ünnepi alkalommal – most is kitett magáért minden tekintetben. Nemcsak az orgonát javították meg erre az alkalomra, de meghívták az itt szolgált lelkészeket, illetve azok leszármazottait is.

A három és félórás ünnepi istentiszteletet **Fazakas Csaba** temesvári esperes-lelkész nyitotta meg, majd a püspöki igehirdetés következett a Zsolt 25,13-14 alapján. E vasárnapon beteljesedett a végvári gyülekezet többévtizedes várákozása: felavathatják a gyönyörűen felújított templomot, beiktathatják az új lelkipásztort, ami azt jelenti, hogy nem kell aggódniuk a jövőért, mert az Úr közösséget vállalt a gyülekezettel. Az ég felé mutató templomtorony arra készlet, hogy felfelé: Isten felé emeljük tekintetünket hálaadásban és könyörgésben egyaránt, mivel a keresztyén ember felfelé tekintő – hangzott el az igehirdetésben.

A beiktatást **Fazakas Csaba** esperes vezegte. A szertartási beszédet követően a beiktatott lelkész átvette a Bibliát, amely az igehirdetés szolgálatát ruhazza a lelkészre, a hivatali bélyegzőt, amely az irodavezetésre hatalmaz fel jelképesen és a templomkulcsot, amely a gyülekezetben való szolgálata-

tokat szimbolizálja. Az esperesi beszédből az is kiderült, hogy Végvár az egyházmegye harmadik legnagyobb gyülekezete, illetve **Bódis Ferenc** 1794-től a gyülekezet tizenhatodik lelkipásztora, akinek egyik fő megbízatása az, hogy a közönséges vasárnapokra is megtölteni igyekezzen a templomot.



Bódis Ferenc helyi lelkipásztor és **Fazakas Csaba** esperes a végvári ünnepi istentiszteleten

A presbitérium nevében **Kádár Levente** főgondnok köszöntötte a lelkipásztort, illetve mondott köszönetet **Kemenes László** vállalkozónak a szép munkáért s azért, hogy a tervezett három-négy esztendő helyett félév alatt végezte be csapatával a felújítást, kora reggeltől alkonyatig dolgozva.

A végvári származású **Pataki Károly** egyházmegyei főgondnok köszöntőjébe beleszötte a Végvárra való telepítés 1794-es esztendeje mellett az ide telepített százötven családra való emlékezést is, a gyülekezet történetének egyik legfőbb mozzanataként.

Halász Ferenc megyei RMDSZ-elnök rámutatott arra a tényre, hogy az egyházi iskolaépület értékesítése az egyházi és RMDSZ-es vezetők értelmes párbeszédének az eredménye.

Az ünnepélyen jelen volt **Marossy Zoltán** alispán, köszöntőt mondott **Füzes Oszkárné Bajtai Erzsébet** nagykövetné asszony, aki a magyar kormány nevében gratulált.

Végvár egykori lelkipásztorának, az ötvenhatos mártírlélekésznek, **Tőkés Bélának** a fia, ifj. **Tőkés Béla**, illetve **Papp Levente**, **Tőkés Ildikó** férje is jelen volt az ünnepélyen. A Tőkés család nevében **Tőkés Béla** szólott édesapja itteni húszéves szolgálatára emlékezve. A megemlékezés meghatóvá tette az a mozzanat is, hogy az általa ajándékozott magyar nemzeti zászlót a Himmusz hangjai mellett eresztették le a karzaton.

A beiktatott lelkész úrvacsorai beszédét követően a jelenlévő lelkészek közreműködésével történt az úrvacsoraosztás, ahol a hat végvári kehely mellett még négy kölcsönkehellyel történt a bor osztása.

Az ünnepély során **Ördög Sára** és **Tóth Rozália** szavalt, az ifjúsági kórus szolgált. Néma szolgálatával emelte az ünnep fényét három egyenruhás önkéntes tűzoltó az egyesület zászlóját tartva, ami elmaradhatatlan a végvári rendezvényeken.

A maratoni ünnepélynek a fehér asztaloknál volt a folytatása, mikoris 140 meghívott részeseülhetett a pompás estebédből a kultúrházban. Végvár Temes megyének a szó legszorosabb értelmében vett magyar végvára, ahonnan elszármazhatnak az ország vagy Európa tájaira, de szívvel-lélekkel összetartozónak érzik magukat.

MAKAY BOTOND

Evangelizációs hét volt Feketeerdőn

A Feketeerdői Egyházközségben november első hetében szerveztük meg az őszi gyülekezeti evangelizációs hetet. Erre az alkalomra, a tavasszal megrendezett imahéthez hasonlóan, olyan lelkipásztorokat hívtunk meg, akiknek gyülekezete támogatta templomunk építését. Így akartuk megköszönni önzetlen adományait, hogy legalább képviselőik által saját szemükkel lássák segítségük eredményét.

Az adakozó gyülekezeteknek is köszönhetjük, hogy tavaly folytathattuk a megkezdett munkát: megtörtént az épület teljes külső szigetelése, a tetőtérben elkészültek a vendégszobák válaszfalai, helyükre kerültek az ajtók és beszerelték a víz-, villany- és fűtésvezetékét.

Keddtől péntekig négy vendéglelkész hirdette közöttünk Isten igéjét. A gyülekezet énekkara minden alkalommal verssel és énekkel szolgált.

Kedden **Illyés Tamás** érszőlősi lelkipásztor két presbitere kíséretében tisztelte meg közösségünket. Az ApCsel 26,18-29 alapján szóló prédikációjában kiemelte, hogy Agrippa király majdnem keresztyén lett Pál apostol szavai hatására. Az igehirdető felhívta figyelmünket arra, hogy sem a vallásos nevelés, sem a Szentírás ismerete nem elég az üdvösséghez. El kell ismerünk megváltónknak Jézus Krisztust és hinnünk kell Ő benne, mert egyedül Ő az út, amelyen járva Isten országába juthatunk.

Szerdán **Nagy Bálint** szilágyperecsényi lelkipásztor igehirdetésének alapjául a Róm 8,14-27-et választotta, rámutatva arra, hogy mindannyiunknak szüksége van vezetésre. Sok minden és sok mindenki vezethet minket. De ha Isten Lelke vezet, akkor az Ő megváltotta gyermekei és egyben az örök élet örökösei vagyunk.

Csütörtökön **Pap Dénes Zsolt** tasnádszarvadi lelkipásztor hirdetett igét a gyülekezetben. A Mt 8,5-13 alapján világított rá a kapernaumi százados hitére, aki méltatlannak tartotta magát arra, hogy Jézus a hajlékába menjen, viszont elismerte isteni hatalmát és hitt abban, hogy meg tudja gyógyítani a szolgáját. Beszélt arról a közösségnek, hogy csak akkor mondhatjuk magunkat keresztyéneknek, ha felismerjük bűnös voltunkat.

ÖZV. SCHNEIDER FERENCÉNYI PIROSKA
FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

„AZ EVANGÉLIUM HIRDETÉSE...”

FOLYTATÁS A 3. OLDALRÓL

zösségnevelő eszköz. Ma is szívesen emlékezünk a közös építkező napokra, az együtt elfogyasztott egytálételekre, a sokszor elfogyó anyagok pótlásának gondjaira. Ezek a lelkes seregek sajnos egyre fogyatkoznak. Sokakat a temetőbe kísértünk, másokat imádsággal és keserűséggel más hazába. A munkaterápia összetartó energiái megapadtak. Amikor testvérkező egyházzól szóltam két lényeges feladatot körvonaloztam. Az első feladat az, hogy ennek az építkező korszaknak megmentsük a még megmaradt emberközi kapcsolatait, megőrököztük ennek emlékeit, szép történeteit. A másik feladat az lenne, hogy további gyülekezetépítő lépéseinket tudatos testvérkező szolgálattal tegyük. Belső gyülekezeti valóságunkban is felfedezhetőek a hasadások. Kicsi környezetünkben is van mélység és magasság. Vannak széthúzások, külön utakra kényszerítő vélemények. Visszatetsző az, ha külföldi testvérgyülekezetet áhítunk, amikor mi sem vagyunk jóban egymással. Rossz emlékeim között tartom azt az eseményt, amikor egyik külföldi lelkész humorosan, de epés kritikával megjegyezte, hogy egyik kisvárossal kötött testvérszerződésük azzal a felismeréssel kezdődött, hogy a mieink sem ismerik egymást. Elképzelhető, hogy egy nagyobb város templomában olyanok ülnek egymás mellett, akik egymás nevét sem tudják. A testvérkező gyülekezeti szinten kell elkezdődnie. Ma már önmagunkat rontó kegyes hazugság az, hogy örülünk annak is, ha eljönnek a templomba. A templom ne csak gyűjtő terület legyen, ne csak névjegycsere hely. A templom legyen szent tér, ahol egymást és önmagunkat tanuljuk megismerni, úgy, hogy Istennel ismerkedünk folyamatosan. Ilyen ismeretszerzés-

ben megalapozott testvérkező szerez hitelt, hogy szomszédgyülekezetek, egyházmegyék gyülekezetei és egyházkerület gyülekezetei közeledjenek egymáshoz és találkozzanak egymással. Egyházi sajtónk és a világi média is segítségül lehet, hogy többet megtudjunk egymásról. Jó lenne tudni, hogy honnan várható a segítség baj esetén, vagy hol hasznosítható az, amiben többetünk van.

– *Népünk evangélizálását, a lelkési közösség megerősítését, a sereggyűjtés esztendőjének meghirdetését hangsúlyozta megvalósítása utáni első nyilatkozataiban. Melyek azok a sürgős egyházkormányzati tervek, amelyeket még töredékmandátuma során meg szeretne oldani?*

– Az egyház a világ része, és ez a rész szekularizálódik lendületesen és folyamatosan. Sajnos ez azzal is jár, hogy a világból a diabolikus elemek furakodnak a leghatározottabban az Isten gyermekei felé. Sok áldozatunk van. Az alázat elmaradása megtört szívek sokaságát hívta elő testi és lelki betegek sokaságával. Megkötözött foglyok vannak tudatmérgező szerek bilincseiben. Rengetegen élnek hajléktalanul az utcák minden szabad, de kegyetlen halált lehelő kiútatlanságában. A babiloni fogság után az áldozatok állapota, az árvak és özvegyek kiszolgáltatottsága, a többiek is elbizonytalanította. Nincs ez manapság sem másként, mint Ézsaiás korában. (És 61,1-2). A próféta ilyen átkozott helyzetben ismerte fel küldetésének lényegét: „Az Úr Isten lelke van én rajtam azért, mert föltem engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak...” Ézsaiás szegény nemzetét evangelizálja. Az igehirdetés és lelkigondozás funkcióit a betegség, a nyomorúság, a rabság és a diabolikus erők ellenébe állítja, egyedül Istenre támaszkodva. A próféta magatartása minden lelkipásztor számára példa kellene legyen. Egyházkerületünk minden szolgálata erre a

testet-lelket gyógyító evangéliumi feladatra kellene tekintsen. Sajnos ettől a példától távol vagyunk. Ezért történhet meg, hogy az evangélium hirdetését megelőzi több egyébként nagyon fontos feladat, mint hívek toborzása, ingatlanok rendbetétele, egyházi javak megszerzése és sok egyéb hasonló. Az evangélium hirdetése elsődleges, és minden más csak utána következhet. Krisztus Jézus megismétli a próféta szavait, (Lk 4,18-19) mintegy megerősítve a benne foglaltakat. Ezzel együtt az egyház újkori történetében mintha a lelkési társadalomban nem lenne egyértelmű az evangélium hirdetésének elsődleges, mindenek megelőző szolgálata. Fájdalommal állapíthatom meg, hogy lelkészeink elbátortalanodva, sok megaláztatás és félrevezetés közepette igyekeznek hasznosnak lenni, eredményeket felmutatni, de örökös elégedetlenség szorításában vannak. Ki kell mondanunk magunk felett, lelkipásztori szolgálatunkra nézve, hogy „az Úr Isten lelke van” rajtunk. Rajtunk a magyar református lelkipásztoron Erdélyben, Magyarországon, a Kárpát-medencében, Európában és mindenütt a világon. A lelkipásztorok csak helyére tett identitástudattal működhetnek küldetésüknek megfelelően. Ezt a küldetés terén elvárt megerősítést kell nekünk hangsúlyoznunk, hogy bátor katonák legyünk egymás mellett a közös küzdőterén az egyetlen cél eléréseért. El fogom mondani minden lelkipásztor-nak, hogy ez a küldetésstudat mindannyiunkban megelevenedik, de csak akkor marad életben és akkor éleszt, ha hűségesek maradunk Isten parancsához, azaz evangéliumot szükséges hirdetnünk a szegényeknek! Hiszem, hogy ilyen lelkipásztori szolgálattól születnek a seregek, gyülekezeteként kisebbek vagy nagyobbak. Ezek együtt lesznek az erős református közösség, határok felett, Isten országába készülve.

MISZTÓTFALUI PRESBITERI KONFERENCIA

Ó, Sion ébredj!

„O, Sion, ébredj” zendült az ének a misztótfalui ősi műemlék templomban a Nagybányai Egyházmegye első presbiteri konferenciája alkalmával. A megnyitó ünnepély áhítattal kezdődött, melyen Igét hirdetett **Sipos István**, egyházmegyénk esperese, kiemelve az aláztos szolgálat szerepét, mely valamennyiünk példája kell legyen, hogy szolgáljuk az Urat.

A rendezvényen szép számban képviseltették magukat az egyházközségek. Jelen volt az egyházmegye gyülekezeteinek majdnem háromnegyede, a helyiekkel együtt 70 fő.

Először **Ecsedi Árpád** helybeli lelkipásztor köszöntötte a megjelenteket, Isten áldását kívánva ez alkalomra. A továbbiakban Sipos István esperes, **László Kálmán** egyházkerületi presbiteri elnök és **Márton Jenő** egyházmegyei presbiteri elnök köszöntései és felemelő szavai hangzottak el.

Kálvin János születésének 500. évfordulója alkalmával szerte a világon megemlékezéseket tartanak, így mi is mindenekelőtt rá emlékeztünk. **Gellén Sándor Károly** magyarberkeszi lelkipásztor *Kálvin János emberi arca* címmel tartott előadást. A szünetben



Sokan részt vettek a Misztótfalun megtartott egyházmegyei presbiteri konferencián

sokan megállapították, hogy tartalmas, lényegretörő és emberi vonásokat megelevenítő előadást hallhattak. **Kurta József**, a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet főkönyvtárosa *A liturgia, mint a gyülekezet építés eszköze* címmel tartott előadást. Az értekezésből kicsengett, hogy milyen nagy fontossága van az istentiszteletnek, de nem szabad beszorulnia a templom falai közé. Ne legyünk csak „templomépítők”, hanem egyházaink lelki építésével is foglalkozunk, melyben a presbitereknek fontos a lelkipásztort támogatniuk. Ezen tényeket példával is alátámasztotta az előadó. A lel-

ki építés vagy „restaurálás” minden emberben személy szerint kell elkezdődjön, Krisztusra tekintve, hisz Ő az alapkö, és csak így tehetjük jobbá és hatékonyabbá egyházi életünket.

Köszönet illesse az előadókat a tartalmas előadásokért, útmutatásokért, és a résztvevőket amiért megtisztelték jelenlétükkel. Köszönet illesse a misztótfalui lelkipásztort, presbitériumot, nőszöveget, gyülekezetet, hisz számszerűleg kevesen vagyunk, de lélekleben erősek, és örvendünk, hogy helyet biztosíthattunk e konferenciának.

POZÁN EDIT, Misztótfalu

POSTALÁDA. Advent első vasárnapján a gyülekezet adventi csendesnapot rendezett – írja villámlevélben érkezett beszámolójában **Romok Mária** Misztótfaluból, majd így folytatja: ez alkalom volt arra, hogy lelkiileg felkészülve várjuk a Megváltó megszületésének megünneplését. Az ünnepi műsort a Misztótfalusi Kis Miklósné Székely Mária Nőszöveget és a vallásórás gyerekek szolgáltatták, ennek kapcsán egy rövid kis adventi értékelés után sok szép vers és ének hangzott el. A templomi műsort a gyülekezeti teremben szeretetvendégség követte, ahol a vallásórások által készített adventi koszorúkat és asztali díszeket is lehetett vásárolni. Isten iránti hálával távozott minden résztvevő és azzal a reménnyel, hogy az Úr Jézus ő érette is születik Karácsonykor.

Gyülekezeti tükör: Feketeerdő

Feketeerdő Nagyváradtól 60 km-re, Élesdtől 18 km-re található a Réz-hegységben. A települést kétoldalt erdő szegélyezi, amely biztosítja az állandó friss levegőt. Szép hely a kirándulni vágyók számára. Országos hírvü üveggyár működött itt, amely az itt lakóknak, de a környékbelieknek is jó megélhetést biztosított. Sajnos ma már nem üzemel, csak az elhagyott gyárpépületek jelzik a múltat.

Feketeerdő lakosságának többsége magyar anyanyelvű, akik római katolikusok vagy reformátusok. Vannak még román anyanyelvű görög-keletiek (ortodoxok) és baptisták, sőt szlovák anyanyelvű római katolikusok is.

A Feketeerdői Református Egyházközség megszervezését id. Kajántó Pál egykori élesdi lelkipásztor kezdte meg. Összegyűjtötte a reformátusokat, számukra gyülekezeti termet alakított ki egy földszinti háromszobás tömházlakásból és havonta kétszer hirdette Isten igéjét közöttük.

A gyülekezet 2000. augusztus 1-től különvált az élesdi egyházközségtől. Ekkor érkezett a gyülekezetbe püspöki kinevezéssel **Bogya Miklós** lelkipásztor.

Azóta a gyülekezet megválasztotta a maga presbitériumát. Minden presbiternak külön megbízatása van. Van istentisztelet-felelős, úrvacsora-felelős, bibliaóra-felelős, iratterjesztés-felelős, vendéglátás-felelős, virág-felelős,

tisztaság-felelős, épület- és tűzifa-felelős presbiter. A presbiterek minden évben legalább egyszer végiglátogatják a gyülekezetet.

A presbitérium meghatározta a heti igehirdetési alkalmak jellegét, számát és azok időpontjait. Jelenleg gyülekezeti istentisztelet van heti két alkalommal. Gyülekezeti bibliaóra imaközösséggel, ifjúsági bibliaóra és gyermek-bibliaóra, illetve család- vagy beteglátogatás van heti egy alkalommal. Munkamegbeszélés van a presbitereknek és diakónusoknak, a férfi-kör és női-kör tagjainak havi egy alkalommal.

A presbitérium évente szervez tavasszal hitméllyítő imahetet, ősszel pedig gyülekezeti evangelizációs hetet. A fiatalok a lelkész feleségének irányításával évente megszerzik a gyermek- és ifjúsági evangelizációs hetet (azaz a vakációs bibliahetet).

A presbitérium a diakóniai szolgálat – beteglátogatás és szegénygondozás – rendszeres végzésére a gyülekezetből arra alkalmas személyeket választott és bízott meg. Így az egyes körzetekben a presbiter mellett diakónus is végzi a maga szolgálatát.

Összeállt egy vegyeskórus, amely rendszeresen szolgál az istentiszteleteken és folyamatosan tanítja a még ismeretlen gyülekezeti énekeket a közösségnek. A templomépítés kapcsán igehirdető és adománygyűjtő körútra indult el és havonta egy gyüle-

kezetben szolgál. A kórustagok heti egy alkalommal gyűlnek össze éneket tanulni.

Létrejött egy kölcsönkönyvtár, amely a hitben és ismeretben való növekedés áldott eszközének bizonyul.

A presbitérium gondoskodott megfelelő szervezéssel a közterhek lehető legjobb elosztásáról, hogy a 170 összlétszámú gyülekezet 147 egyházfenntartó tagja biztosíthassa adományával az igehirdetés fenntartásához szükséges anyagi hátteret.

Az egyházközség presbitériuma és közgyűlése a 2005-ben elhatározta egy templom építését, amelyben lesz egy nagyobb istentiszteleti terem, egy kisebb gyülesterem és a tetőtérben két vendégszoba. 2006-ban megkezdtek a munkálatok előkészítését: a fenntartó járulékos összegét megemeltük személyenként a havi jövedelem 1 százalékáról 2-re, a templomépítés céljára igényelt földterületet az Élesdi Polgármesteri Hivataltól megkaptuk és tulajdonba vettük. 2007 első felében megtörtént a templom épületének megterveztetése és engedélyeztetése, július közepén ünnepi istentisztelet keretében letettük a templom alapkövét és november közepére Isten segítségével felhúztuk az épületet tető alá. 2008-ban elkészültünk a belső munkálatokkal az istentiszteleti teremben, a gyülesteremben és a hozzájuk tartozó két mosdóban, előszobában és kazánházban. Így 2008 karácsonyát már ott ünnepeltük és azóta ott tartjuk az istentiszteletet.

In memoriam Molnár József

Ha a környékünkön szétréznünk, elég sok olyan településsel találkozunk, mely nem önmagának köszönheti hírnevét. Tényekkel élve Nagysomkút Szilágyi Domokosról, Koltó Petőfi Sándor és Szendrey Júlia nászútjáról és az itt született versekről, Szinérváralja Erdősi Sylvester Jánosról és Misztótfalu Kis Miklósról vált híressé. S ha valaki ezen neveket olvassa csak ennyit mond: ez a dicsőséges múlt, de mi köze a jelenhez? Ezen személyek tettek valamit annak érdekében, hogy a települések nevei ne merüljenek feledésbe. De a XX. században is szükség volt olyan nagylelkű személyekre, akik felelevenítsék a múltat. A magunk házatáján maradvá elmondhatom, hogy Misztótfalu régi álma teljesült, amikor 1991. szeptemberben megnyitotta kapuit a Misztótfalusi Kis Miklós Gyűjtemény. Két személy összefogására és a falu (napjainkban város) pozitív hozzáállására volt szükség ahhoz, hogy ez létrejöhessen. Nt. Molnár József Károlyt, Misztótfalut 30 éven át (1950-1980) szolgáló lelkipásztor és a müncheni Molnár József író, szerkesztő, nyomdászatkedvelő kultúremler közös összefogásának köszönhető a Misztótfalusi Kis Miklós Gyűjtemény. De sajnos 2009. december 1-jétől szegényebbek lettünk, hisz a müncheni Molnár József 91 esztendő korában eltávozott közülünk. Mivel Gyűjteményünk nagyon sokat köszönhet neki, álljon előttünk sikereinek és eredményeinek lajstroma, mely megleveníti „a mi Józsi bácsinkat”.

Molnár József 1918-ban Budapesten született, gyermekkorát a nyugat-magyarországi Csepregen töltötte rokonai, föld nélküli parasztek és gazdasági cselédek között. Hiába vágyott tanulni, csak a kereskedelmi érettségit sikerült letennie. Fiatalon megismerkedett a Szociáldemokrata Párttal, annak aktív tagjává vált, sőt az Ifjúsági Bizottság titkárának is megválasztották. Falusi élményei és a népi irók hatására a Nemzeti Parasztpárthoz csatlakozott 1945-ben, majd a vezetőség tagja lett. Kezdetől fogva szemben állt a párt kommunistákhoz húzó csoportjával, ezért 1947-ben kilépett a pártból, s 1948-ban elhagyta az országot. Évtizedeken át vándorolt Európá-



ként a Szabad Európa Rádiónál dolgozott. Végül Németországban telepedett le. 1960-ban nyomdát, majd Auróra néven könyvkiadót alapított, amely mintegy 60 kötetet ajándékozta meg a magyar szellemi életet. Emellett a Látóhatár, majd az Új Látóhatár című folyóirat szerkesztésével, kiadásával foglalkozott, amelynek alapítása óta ő volt a fő mozgatóereje. Az 1990-ben megszűnt folyóiratba rendszeresen írt tanulmányokat, kritikákat és esszéket.

Főbb kiüntetései: Pro Cultura Hungarica (1991); Nagy Imre Emlékplakett (1994) és A Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje (1997).

Főbb művei: társszerzőként Tanulmányok a magyar forradalomról (München, 1966); Misztótfalusi Kis Miklós (Budapest/Berlin, 2000); Achim L. András élete és halála (Budapest, 2002); A betű szolgálatában, Negyven év az Új Látóhatárért, Válogatott írások (Budapest, 2002) és A Szabad Európa Rádió a forradalom napjaiban (Budapest, 2006). Ez utóbbi könyvcskéje részét alkotja önéletrajzának, amelyen évek óta dolgozott. Ennek befejezését sajnos Münchenben bekövetkezett hirtelen halála végleg megműsítja. Kilencvenegy évet élt. Gyászolja özvegye, Olga asszony, számos jó barátja és számtalan olvasója. (Az elhunyt 2000-ben közzétett szövegét naprakészen kiegészítette Boór János)

ECSEDI ÁRPÁD

EVANGÉLIZÁCIÓS HÉT VOLT...

FOLYTATÁS AZ 5. OLDALRÓL

kat, bármennyire is jónak tartjuk magunkat emberi mérték szerint mérve életünket és tetteinket. Megbánt bűneinket vigyük Isten elé, mert az Ő kegyelme elég nekünk az üdvösség elnyerésére.

Pénteken Kondor Endre biharvajdai lelkipásztor a Fil 2,2-4 alapján szólt az egybegyűltekhez. Hangsúlyozta az alázat fontosságát és azt, hogy ne csak Jézus Krisztusnak, hanem Jézus Krisztussal a szívünkben szolgáljunk, s ez az indulat legyen bennünk, ami Őbenne is megvolt.

A evangelizációs hét a vasárnap délutáni istentisztelettel zárult, amelyen gyülekezetünk lelkipásztora szolgált, aki az isten-

tiszteletek alatt orgonán is kíséri az énekeket. Alapigeként a Mt 4,17-et olvasta fel, és hirdette a megtérés fontosságát. Ugyanakkor összefoglalta az elmúlt héten elhangzottakat, kiemelve három fontos felhívást: tartunk össze önvizsgálatot és bűnbánatot; keressük és kövessük mindenben a Szentlélek vezetését a Szentírás olvasása által; törekedjünk előrehaladni és növekedni az alázatban és az Isten dicsőségére végzett szolgálatban.

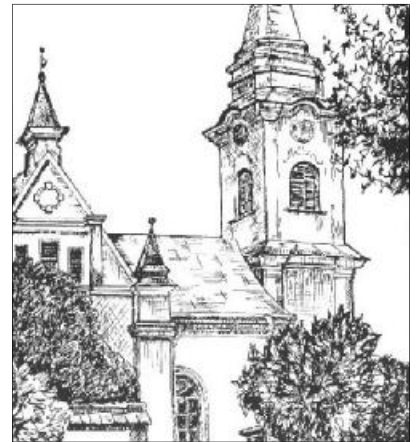
A gyülekezet sokat gazdagodott lelkieken is ezeken az alkalmakon, amelyekre más felekezeti testvéreinket is meghívtuk. A gyülekezet egyik presbitereként kívánom, hogy az idei evangelizációs hét is szolgálja sokunk üdvösségét, hogy teremjünk megtéréshez illő gyümölcsöket Isten dicsőségére.

Búcsú Zsiskú Jánostól

2009. december 26-án elhunyt Zsiskú János, volt belényesi református lelkész-költő, Miskolcon, távol a Fekete-Körös menti várostól, melyet nagyon szeretett és annyszor megénekelt verseiben, írásaiban.

Kötődött e városhoz, református híveihez, minden rendű-rangú és nemzetiségű emberéhez. Nem Belényesen született, de az évtizedek szolgálata, helytállása odalátcolta a szörványvidékhez. Baráti kapcsolattal fűződött a helyi románsághoz is, ezzel legszebb példáját csillogtatta meg a bibliai szeretetnek. Tanácsaival, tudásával közéleti szerepvállalásával, egész munkásságával népét szolgálta.

Tasnádszántón született 1936-ban, református családból, apai ágon iparos, anyai



Zsiskú János 38 évig szolgálta a belényesi ekléziát. Miklós János grafikája

ágon kismesi elődök sarjaként. A középiskolát Zilahon és Tasnádon végezte, de a kolozsvári Apáczai Csere János Gimnáziumban érettségizett. Lelkipásztori oklevelét a kolozsvári teológián szerezte 1957-ben. Szolgálati állomásai: Szilágynagyfalu, Szilágyzovány, 1965-től 2003 júniusáig Belényes, a rajongásig szeretett szörványközpon. Betegsége Miskolcra irányította, orvosnő leányához. Ott élte utolsó éveit.

Lelkeszi tevékenységének célja az volt, hogy a Belényesi-medence népei megbékéljenek, református hívei „önmagukhoz visszatáljanak”. Szavai, beszélgetéseink, vagy éppen vitáink, nagyszerű és hiteles emberi személyisége, kiállása nemzeti kultúránk és anyanyelvünk mellett, történelmi tudatosság, közösségi hűsége veszteség mindazoknak, akik ismerték és akiknek barátja volt.

Itt marad közöttünk, emlékével, írásaival. Sok évtizedes barátomat veszítettem el, írásai élményt jelentettek számomra, prózai és verses kötetei illusztrátora lehettem.

Búcsúsom drága barátomtól, belényesi hívei nevében is. Nyugodjék békében, kísérje és őrizze szeretetünk.

MIKLÓS JÁNOS

Az erdélyi református felsőoktatás „üdvörténete”

Ünnepi istentisztelet keretében mutatták be december 13-án, advent harmadik vasárnapján a nagyvárad-réti gyülekezetben Pálfi József parókus lelkész kötetben megjelent doktori disszertációját. A *Református felsőoktatás Erdélyben* című, közel 400 év szintézisét tükröző mű az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadásában látott napvilágot.

Gaál Botond, a debreceni Református Hittudományi Egyetem lelkész-professzora, az értekezés témavezetője az Ef 3,17-18 alapján hirdetett ígét. Ne féljünk, mert a történelem menetében Isten gondviselő keze vígyázza életünket. Az Ő Jézus Krisztusban kijelentett szeretete teljesen új felfogást eredményezett kétezer éve: az ige mindenkihez szól, mindenki érthette az evangéliumot. Pál apostol azt hangsúlyozza, hogy ebben a krisztusi szeretetben gyökereznek a mi életünk – mutatott rá a vendégigehirdető.

Ezt követően az újdonsült teológiai doktor, a megszakításokkal nyolc évig tartó fo-



A kötet méltatója és a szerző. Fotó: Erdon.ro

lyamatról vallott. Mint mondta: **Tőkés László** volt püspök, EP-képviselő húsz éve példásan harcol az erdélyi felsőoktatásért, ezért őt, a Partiumi Keresztény Egyetem alapító-elnökét kérte fel a kötet ismertetésére.

Pálfi József disszertációja az erdélyi református oktatás üdvörténete – idézte a volt püspök Dr. Kozma Tamást a kötet hátszövegéből, valamint a kálvini szellemiség je-

gyében szerveződött tudományos központok társadalomformáló szerepét is hangsúlyozta. A történelem során felsőoktatásunk együtt költözött Erdély fővárosaival: Gyulafehérvárról Enyedre, Kolozsvárra, és a dicséletes Funar-korszakot követően Marosvásárhelyre. Nem szabad tovább hátrálnunk, ez a kötet hitvallása is. Csak egy lépésnyire vagyunk az állami magyar egyetem megalapításától – mutatott rá a Tőkés László.

Az ünnepi istentisztelet a gyülekezet presbitériumának köszönetnyilvánításával zárult, Pálfi József réti szolgálatának 10 éves évfordulója alkalmából.

F. T.

„Pálfi József könyve történelmi távlatokba helyezi a jelenlegi magyar nyelvű felsőoktatási törekvéseket Romániában (Erdélyben). Nem egyszerűen egyetem történetet készített, hanem a felsőoktatás kibontakoztatásának sajátos (biblikus) útját ragadta meg.”

DR. KOZMA TAMÁS

„Ünnepre jöttünk zengő énekszóval”

November 20-21-én egyházzenei konferencia zajlott a váradi Lorántffy Egyházi Központban, az Egyházkerület szervezésében. A kántortalálkozóval egybekötött szakmai tanácskozáson a központi téma a kóruséneklés volt. Az eseményre a bihari, érmeleki, nagykarolyi, aradi, szilágysomlyói egyházmegyékből érkeztek kántorok, lelképásztorok, kántorképzős hallgatók.

Veres Kovács Attila nagyvárad-olaszi lelképásztor áhítatával vette kezdetét a konferencia. A 90. zsoltár első és utolsó versei alapján hangsúlyozta az értékörzés fontosságát, hitbeli értékeink, református énekin-csünk, a zsoltárok, a régi magyar énekek – hungarikák jelentőségét.

Berkési Sándor Liszt- és Magyar Örökség-díjas karnagy *Kálvin hatása a zenetörténetre* címmel tartott tanulságos előadást. A reformáció fontosabb mozzanatait felviláglantva a hallhatóság elé tárta a kálvini kora protestáns egyházi gyakorlatot, melyben csupán az egyszólamú zsoltáréneklés kapott helyet az ima és a prédikáció mellett. A magyar reformáció korának zsoltárparafrázisai számos történelmi helyzetben megtartott erőt jelentettek népünknek. A 20. századi művek közül kiemelte Kodály zsoltárfeldolgozásait, a *Psalmus Hungaricus*t, valamint Vajda János *Pater noster* című művét. Végül



A konferencián résztvevő fiatalok

Makkai Sándort idézte: „Nem Kálvin volt művészetellenes, inkább a művészet lett az emberek kezében vallásellenes.”

Délután bemutató tanításra került sor a Partiumi Keresztény Egyetem zenepedagógia szakos hallgatóival karvezetésből. A „nyílt órán” lehetőség adódott számos szakmai kérdés megvitatására, technikai részek kidolgozására.

Péntek este a nagyvárad-olaszi templomban zenés istentiszteletre került sor. Az igehirdető **Csűrű István** püspök az 1Sám 17,2 alapján felhívta a figyelmet a sereggyűjtés, a csapatépítés fontosságára, ahol mindenkire szükség van, de ahol fontos a felelősséggel végzett minőségi munka. Ezután négy

kórus mutatott be szépen kidolgozott, igényes műsort: a váradi-réti Sztárai Mihály Vegyeskar, a Kántorképző Tanfolyam kórusa, a Psallite kamarakórus, valamint a PKE Vegyeskara. Vezényelt **Márkus Zoltán** tanár, karnagy, **Nyéki Enikő**, **Rác Lóránd Márton**, **Kása Tamás**, **Ghitea Angéla** hallgatók, valamint **Berkési Sándor** karnagy, aki végül egy négyzólamú kánonnal megénekelte a jelenlévőket is. Orgonán közreműködött **Márkus Zoltán**, **Thurzó Zoltán** és **Pop György**, szót énekelte **Nagy Kristófi Borbála**.

Szombaton a reggeli áhítatot követően **Kozma Gyula** rogeriuszi kántor, karnagy *A kántor helye a liturgiában* címmel tartott érdekes előadást, melyet megbeszélés követett. Ezután egy összefoglaló tekinthettek meg a jelenlévők a Kántorképző Tanfolyam munkájáról. A délelőtti második előadója **Cseri Zsófia** volt, aki a szegedi Zeneművészeti Egyetem tanára és a pasareti gyülekezet kórusának vezetője. *Kórusvezetés, kórusvezetés* gondolat körben megtartott előadásában hangsúlyozta: fontos, milyen lelkülettel énekelünk. A gyülekezeti kórus elsősorban a gyülekezetben kell énekeljen, a gyülekezet tagjaiból szerveződjék.

A kétnapos tanácskozás egyben kedvcsináló is volt a kántorképzőhöz, máris volt, aki jelezte, hogy jövőre részt szeretne venni.

OROSZ OTILIA VALÉRIA



Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábíán Tibor. **Olvasószerkesztő:** Babes Arda Erika. **Tördelőszerkesztő:** Kraftsikné Petrikó Ildikó.

Külmunkatársak: Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Orbán Levente, Tóth Zsigmond.

Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/416-067.

E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com

A terjesztés a lelkési hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.